

Onze honderd dagen gasten

gierzwaluw

Hugo Weenen

Vogelen is een rare hobby. Je staat 's ochtends heel vroeg op; je gaat naar een afgelegen plek en je hoopt dat je 'wat' ziet. Je moet er wat voor over hebben, want de natuur is vaak ver weg en niet makkelijk te bereiken. Geen hobby voor langslapers. Maar is dat wel helemaal waar? Je bent het meest in je eigen omgeving en kunt van daaruit ook het makkelijkst waarnemen; bij wijze van spreken vanuit je slaapkamerraam. Om je huis, in je tuin, op de voederplaats, onder je dakpannen, of zelfs bij je burens. Er is altijd wat te zien.

Wij wonen alweer ruim vijftien jaar aan de rand van Laren en elke zomer horen wij de gierzwaluwen om ons heen 'gieren'. Twee huizen verderop zaten al jaren drie nestkasten tegen de schoorsteen en daar kwamen ze elk jaar terug om te broeden. Op een dag grote schrik; het huis was verkocht en zou worden gesloopt. Er zou iets nieuws komen. Voor de mensen dan, niet voor de gierzwaluwen. Wat te doen?

Naar de slopers en vragen of ze de nestkasten wilden bewaren. Dat is gelukt, en na overleg met Mieke Pieren-Olijhoek, hebben we op acht meter hoogte één nestkast tegen onze schoorsteen laten plaatsnemen (voor de andere twee wist Mieke wel een adres). Kennelijk te laat want dat jaar geen gierzwaluw gezien of gehoord. Niet echt vergeten, maar ook niet aldoor in gespannen verwachting: "Waar blijven ze nou, die gierzwaluwen". Tot we op Tweede Pinksterdag (22 mei 2018) het bekende geluid hoorden; ze gierden weer rond het huis. Zouden ze ook in 'onze' nestkast gaan zitten? Ze vliegen met een rotgang rond en om ze niet te missen moet je erg opletten, want ze duiken met dezelfde snelheid het nest in. En ja hoor, een luide plonk, er zat er eentje in! Het was dus gelukt ze te verleiden weer naar hun oude stekkie te gaan. Als luie vogelaar krijg je dan een onvoorstelbaar blij en trots gevoel. Het bleek al gauw dat er nog twee paartjes hun intrek onder onze

dakpannen hadden genomen. Je ziet en hoort ze rondscheren en in hun nesten duiken, maar dat is het dan. De jonkies zie je niet en als ze zijn uitgevloegen zijn ze ook echt weg. Tot de volgende honderd dagen in 2019 hopen we dan maar. Voor beginnende vogelaars nog wat informatie over de fascinerende gierzwaluw. Zij komen rond Koningsdag (eind april dus) uit Afrika; gebruiken hetzelfde nest als vorig jaar en ontmoeten daar (hopelijk) ook dezelfde partner als vorig jaar. Ze zijn vrijwel altijd in de lucht en komen alleen in het nest om te broeden, te voeren en te slapen met hun jongen. Hun pootjes zijn een soort klauwtjes, waar ze nauwelijks mee kunnen lopen of trippelen. Van de grond opvliegen lukt ze niet. We moesten er een van onze zolder redden; geen poederdonsje zoals de meeste vogels, maar één bonk spieren! Ze eten zo'n 20.000 insecten per dag, die ze vangen terwijl ze met open snavel vliegen. 's Nachts stijgen de vogels (die niet broeden) boven het IJsselmeer naar ongeveer drie km hoogte om slapend naar beneden te zeilen. Honderd dagen na aankomst, begin augustus dus, gaan ze weer terug, richting Afrika.

Tot slot twee gezegden van vader Cats: "Een gast is net als vis; hij blijft slechts drie dagen fris". Klopt niet voor gierzwaluwen; die blijven honderd dagen fris. "Een gast brengt immer vreugde aan; is het niet bij het komen dan wel bij het gaan". Klopt ook niet voor gierzwaluwen; het is jammer dat ze ons zo snel weer verlaten.

gierzwaluw

Bertus van den Brink